

ruim Baan voor nieuwe ontwikkelingen

Door de populariteit van Rotterdam als woonstad en de opkomst van het toerisme staat de buurt aan de vooravond van grote veranderingen. De Schiedamsedijk is een belangrijke (wandel)route richting de Erasmusbrug geworden en de Witte de Withstraat en de Schiedamse Vest zijn populaire uitgaansgebieden. Daar wil iedereen graag bouwen en wonen. Sinds 1998 ligt de Schiedamsedijk in de zgn. Hoogbouwzone, die vanaf het Centraal Station via het Weena, de Coolsingel en de Erasmusbrug tot de Wilhelminapier loopt. Er mag hier dus hoogbouw komen. Maar geen hoogbouw à la de Maastorenflat en de Louvelflat, maar wolkenkrabbers tot 150 meter hoogte. Door de aandacht op andere, meer prominente plekken en de vastgoedcrisis duurde het nog twintig jaar voor er daadwerkelijk begonnen werd met de bouw van hoge appartementengebouwen. Kort na elkaar werden de plannen concreet voor de Cooltower van VB Architects met 270 appartementen en de slanke Baan Tower van Powerhouse met 146 appartementen. Beide gebouwen worden niet lots meer dan 150 meter hoog en zullen in 2020 klaar zijn. Op de plek van het gebouw van de Maastoreda is de Family Scraper van Van Bergen Kolpa Architecten gepland. 70 meter hoog met gestapelde gezinswoningen. Een verwaand bijeffect van de verlraging was de verpauperiing van de straten achter de Baan door tijdelijke bewoning.

> *"Als Jaap (Valkhoff) dan 's ochtends terugkwam uit de Oase Bar had hij soms nog niet genoeg van zijn accordeon! Gaf ie een privéconcert voor ons in de portiek."*
>
> Carolien van Gorkum, oud bewoonster appartement boven Oase Bar

uitgaan deed je in het Baankwartier!

Voor de Tweede Wereldoorlog concentreerde het Rotterdamse uitgaansleven zich rond de Schiedamsedijk. Het was een gewone straat met aan beide zijden bebouwing met cafés, hotels en bioscopen. Doordat de hoerenbuurt rond de Zandstraat voor de bouw van stadhuis en postkantoor was geslaopt was de prostitutie hier naartoe verplaatst. De bijna honderd cafés en bordelen op 'de Dijk' trokken vooral passagiersrondo zeelieden. Een van de bekendste cafés was De Cosmopoliet (Dans en geniet in de Cosmopoliet), waar jazz werd gespeeld en de gebroeders Jaap en Arie Valkhoff en Malando optraden.

Het Leger des Heils was zeer actief in deze buurt om hulp te bieden aan alcoholisten en prostituees. Maar er waren ook opvallend veel stadelijke voorzieningen op het gebied van volksgezondheid in het gebied: het Stadsermenhuis aan het Vasteland, de Gemeentelijke Zweminrichting aan de Baan, de Rotterdamsche Openluchtschool aan de Boschhoek en het Centraal Gebouw voor de Volksgezondheid aan de Baan, dat in 1940 gereed kwam.

Dat uitgaansleven keerde na de oorlog maar beperkt terug. De Oase bar aan de Schildersstraat, dancing De Wiiack aan de Westblaak en bioscoop Scala (het latere Cinerama) kregen onverwacht gezelschap van enkele nachtclubs in de Hartmansstraat. Een idee voor een uitgaanscentrum op het Landje nabij de Schotse kerk werd in 1952 na protesten afgeschoten. Pas in de jaren zeventig werd de Witte de Withstraat een wat louche uitgaansstraat. Door actief gemeentelijk beleid kreeg deze straat een meer culturele uitstraling en groeide de laatste jaren uit tot een populair uitgaansgebied. Dat uitgaansgebied heeft zich inmiddels uitgebreid tot de Schiedamse Vest en de Schildersstraat.

Platform Wederopbouw Rotterdam

Om te zorgen dat de historie bewaard blijft maar tegelijk onderdaal blijft van onze toekomst, is er door Platform Wederopbouw Rotterdam een website gemaakt. Op de website www.wederopbouwrotterdam.nl wordt het verhaal verteld van de wederopbouw, vanaf het bombardement tot nu. Naast de 'regulliere' geschiedschrijving met prachtig historisch beeldmateriaal en hedendaagse foto's, zijn verhalen van Rotterdammers over het wonen en werken in een wederopbouwgebied te lezen. De website is een levend archief en zal steeds aangevuld worden met nieuwe verhalen en informatie via bijdragen van lezers. Wellicht die van u.

LOL (lezingen op locatie)

Wilt u eens achter de schermen van Cinerama kijken? Of het uitzicht vanaf de Maastorenflat bewonderen? Of rondneuzen in Theater Rotterdam (William Boothlaan) of restaurant Bazar? Wilt u zich laten vertassen door de gebouwen die u denkt te kennen? En te weten komen welke functie het gebouw waar u zich bevindt vroeger had? Kom dan naar onze vier Lezingen Op Locatie!
De lezingen worden gegeven door Paul Groenendijk (architectuur- en wederopbouwkenner van Platform Wederopbouw Rotterdam). Er is ook een gebruiker van het gebouw aanwezig. Zie agenda voor data en aanmelden.

> *"Er is een schoonheidscommissie die zorgt dat de originele kleuren worden gebruikt of zaken in originele staat gerepareerd worden. Het moet wel een flat uit 1956 blijven."*
>
> Joop de Wijk, voormalig huismeester Maastorenflat

agenda

tentoonstelling
10 februari 2019 - 19 mei 2019
opening 10 februari 2019 15.30 uur

rondleidingen
aanmelden: contact@digitup.nl
aanvang 14.00 uur € 2,50
kwartier voor aanvang verzamelen
10 februari, 10 maart, 31 maart en 19 mei

lezingen op locatie
aanmelden: contact@digitup.nl, gratis
kwartier voor aanvang verzamelen

Maastorenflat
Vasteland 8b, zo 17 februari 14.00 uur

Cinerama
Westblaak 18, zo 17 maart 14.00 uur

Bazar
Witte de Withstraat 16, zo 14 april 14.00 uur

Theater Rotterdam
Wiliam Boothlaan 8, zo 5 mei 14.00 uur

DIG IT UP Schiedamsedijk 62a
(geopend wo t/m zo van 13.00 tot 17.00 uur)
3011 EH Rotterdam
www.digitup.nl

U beseft het misschien niet, maar u woont of werkt in een bijzonder en merkwaardig stuk van de binnenstad. Het ooit legendarische uitgaansgebied rond de Schiedamsedijk werd in de oorlog weggebombardeerd. In de jaren vijftig werd een volledig nieuwe wijk, het Baankwartier, gebouwd. Onder andere met het Oogziekenhuis, Cinerama, de Bazar en Theater Rotterdam, naast tal van winkels, kantoorgebouwen en woonblokken. Hier en daar staan zelfs nog enkele vooroorlogse gebouwen.

Een steeds breder publiek ontdekt de charme van dit typische wederopbouwgebied met de Schiedamsedijk, Westblaak, Hartmansstraat, het neoorlogse deel van de Witte de Withstraat, Schiedamse Vest en het Vasteland. Tot niet zo heel lang geleden was het Baankwartier een gebied 'waar je nog niet dood gevonden wilde worden'. Toeristen van de Cruiseterminal, Spido en Waterbus liepen vanaf de prachtige Erasmusbrug langs een reeks van louruge leegstaande winkels aan de Schiedamsedijk. Achter 'de dijk' sliepen junks in dichtgespijkerde panden. Gelukkig is het tij gekeerd en ontwikkelt het Baankwartier zich snel tot een zeer aantrekkelijk gebied. Met de herintrichting van de Coolsingel en de Schiedamsedijk tot aan de Schiedamstraat, de nieuwbouw van de pavijoens aan de Leuvehaven en de bouw van rank ontworpen woontorens zal dat proces nog verder versnellen.

Met het project Wederopbouw Baankwartier vertellen DIG IT UP en Platform Wederopbouw Rotterdam het verhaal van dit wederopbouwgebied. Dat doen we met deze krant, een tentoonstelling bij DIG IT UP, lezingen op locatie, rondleidingen, een online expositie en de website www.wederopbouwrotterdam.nl. Alle Rotterdammers worden opgeroepen beeldmateriaal, voorwerpen en verhalen toe te voegen aan het verhaal Wederopbouw Baankwartier.

colofon

Wederopbouw Baankwartier
Tekst: Paul Groenendijk, Inge Hagenbeek (Platform Wederopbouw Rotterdam) & Daan van der Most (DIG IT UP)
Opmaak: Mariska Opmij(www.graphicgroove.nl)
Oplage: 2.000
Gedrukt door NA groep

met dank aan:
Stadsarchief Rotterdam
Uitgeverij Veen
Autodrome Lelystad
en alle particulieren bronnen

mede mogelijk gemaakt door:
Gemeente Rotterdam Sport en Cultuur
Gebiedscommissie Centrum
Prins Bernhard Cultuurfonds
Van der Meersteke Stichting

deze krant is een uitgave van DIG IT UP!
en Platform Wederopbouw Rotterdam
©2019

www.digitup.nl
www.wederopbouwrotterdam.nl

historie en grenzen Baankwartier

Het Baankwartier wordt formeel omsloten door de Schiedamse Vest in het westen, het Vasteland in het zuiden, de Leuvehaven in het oosten en de Westblaak in het noorden. Het grootste deel van dit stadsdeel werd tijdens het bombardement van mei 1940 verwoest. Westelijk van het Baankwartier ligt de wijk Cool, waarvan een klein deel bij het bombardement werd verwoest. Beide gebieden zijn nauw verwoven en het ligt voor de hand de wederopbouw als één geheel te zien.

De brandgrens loopt op ingewikkelde wijze door het gebied. Zowel de zuidkant als de noordkant van het Baankwartier bleef gespaard. Aan de noordkant bleef een deel van de Eliiankort van Dudok staan, aanvankelijk was het de bedoeling dit bouwdeel te gebruiken als uitgangspunt voor een vernieuwde Eliiankort. Ook het aangrenzende uit 1940 stammende fietsgebouw Domnehove van Jan Wils aan de Schiedamse Vest bleef ongeschonden. Aan de zuidkant bleef het gloednieuwe GGD-gebouw van stadsarchitect Van der Steur uit 1940 gespaard en het omaast gelegen blok woningen, een schoolgebouw en de Weaise kerk. Bij het begin van de Witte de Withstraat bleef de Rotterdamsche Hypotheekbank als enige staan. Verder werd een klein deel van Cool-Zuid vorwoest.

Het Baankwartier kreeg een gemengde bebouwing van woningen, kantoren, winkels en bedrijven. Enkele specifieke functies (gezondheidszorg, uitgaan) die al voor de Tweede Wereldoorlog in deze buurt te vinden waren hebben hier ook na de oorlog een plek gekregen. In het Baankwartier zijn enkele gebouwen voor de gezondheidszorg gerealiseerd. In Cool-Zuid waren veel kranlonradacties gevestigd. In beide buurten is een vage echo van het rosmruchte uitgaansleven rond de vooroorlogse Schiedamsedijk te vinden: horaca in de vorm van cafés, restaurants en nachtclubs, een bioscoop en een vestiging van het Leger des Heils.

de monumenten uit de wijk

De wederopbouwarchitectuur is inmiddels zelf al weer historie geworden. Rotterdam heeft inmiddels aan stuk of twintig rijksmonumenten uit de wederopbouw, zoals het Grootliandelsgebouw, de Lijnbaan en de Eliiankort. In uw wijk zijn er geen rijksmonumenten uit de wederopbouw, maar wel gemeentelijke monumenten. De Maastorenflat (officieel adres is aan de Schiedamsedijk), de Bazar, Theater Rotterdam, Cinerama en het kantoorgebouw voor Amstleven aan de Westblaak en de woningbouw aan de Witte de Withstraat. Markwaardigerwijs heeft het mooiste gebouw van de buurt, het Oogziekenhuis, geen monumentstatus. Maar dat gebouw wordt dan ook niet met sloop bedreigd.

> *"Het wordt mooi, Rotterdam wordt een mooie stad. Rotterdam wordt ruim, het zal de allure krijgen van een wereldstad: het snelle verkeer, de brede boulevards, de hoge gebouwen zullen gezamenlijk een sfeer van bedrijvigheid scheppen, die in overeenstemming is met het hedendaagse leven."*
>
> Rein Blijstra in Het Vrije Volk 12 novamber 1952

Bekijk ook

Saamhorigheid in de Maastorenflat

Joop de Wijk was een bevlogen huismeester van de Maastorenflat, hij vertelt over het wonen en werken in de flat waar saamhorigheid het sleutelwoord is.

Verhalen Baankwartier

Kantoorgebouw De Leuve

In het huidige centrum valt het kantoorgebouw De Leuve nauwelijks meer op, maar eind jaren vijftig was het gebouw door zijn hoogte en zakelijke uitstraling opmerkelijk.

Gebouwen Baankwartier
Winkels Bedrijfsgebouwen

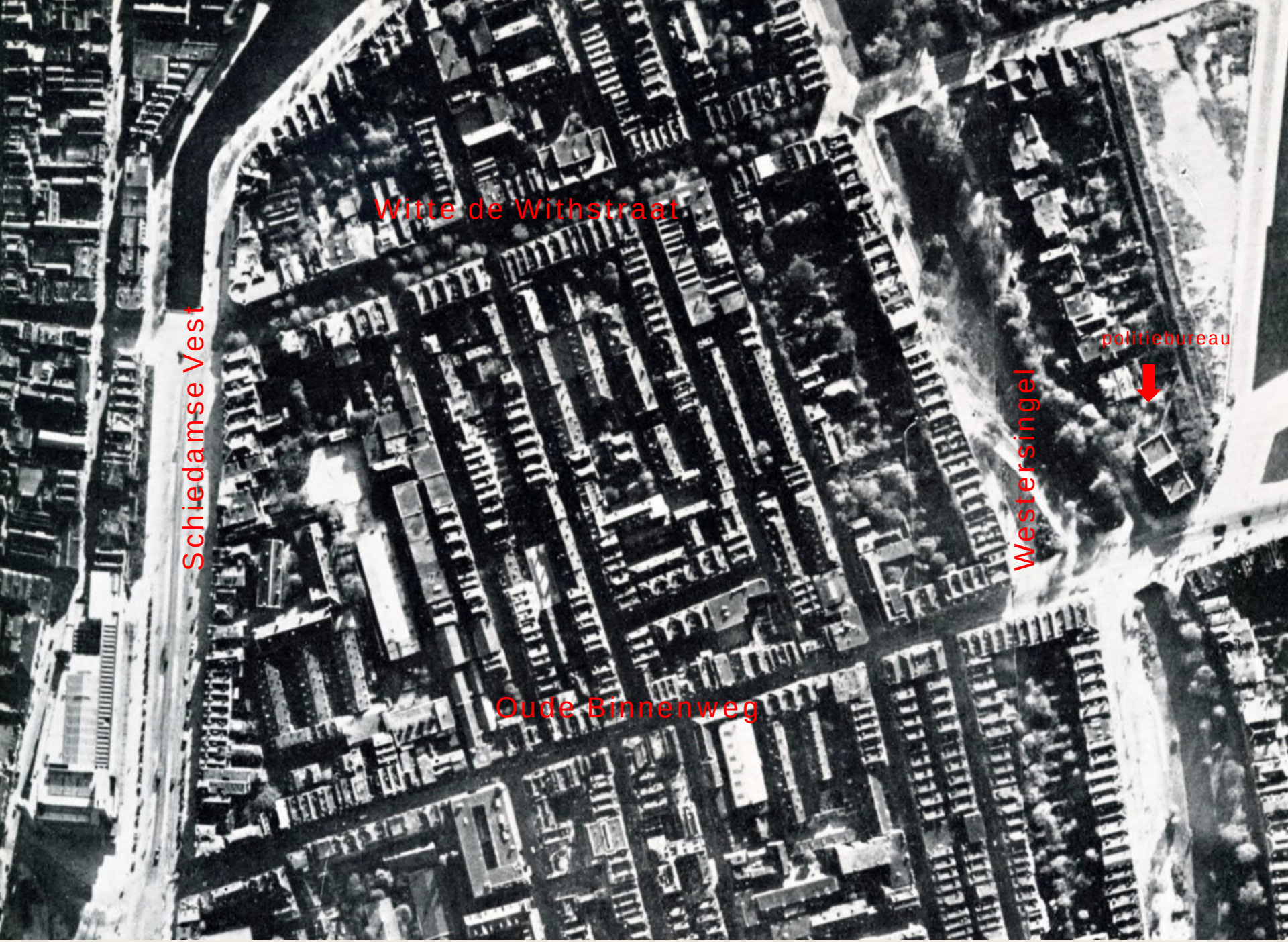
Baankwartier

Het Baankwartier is een van de meest karakteristieke wederopbouwwijken van Rotterdam.

Buurten Baankwartier

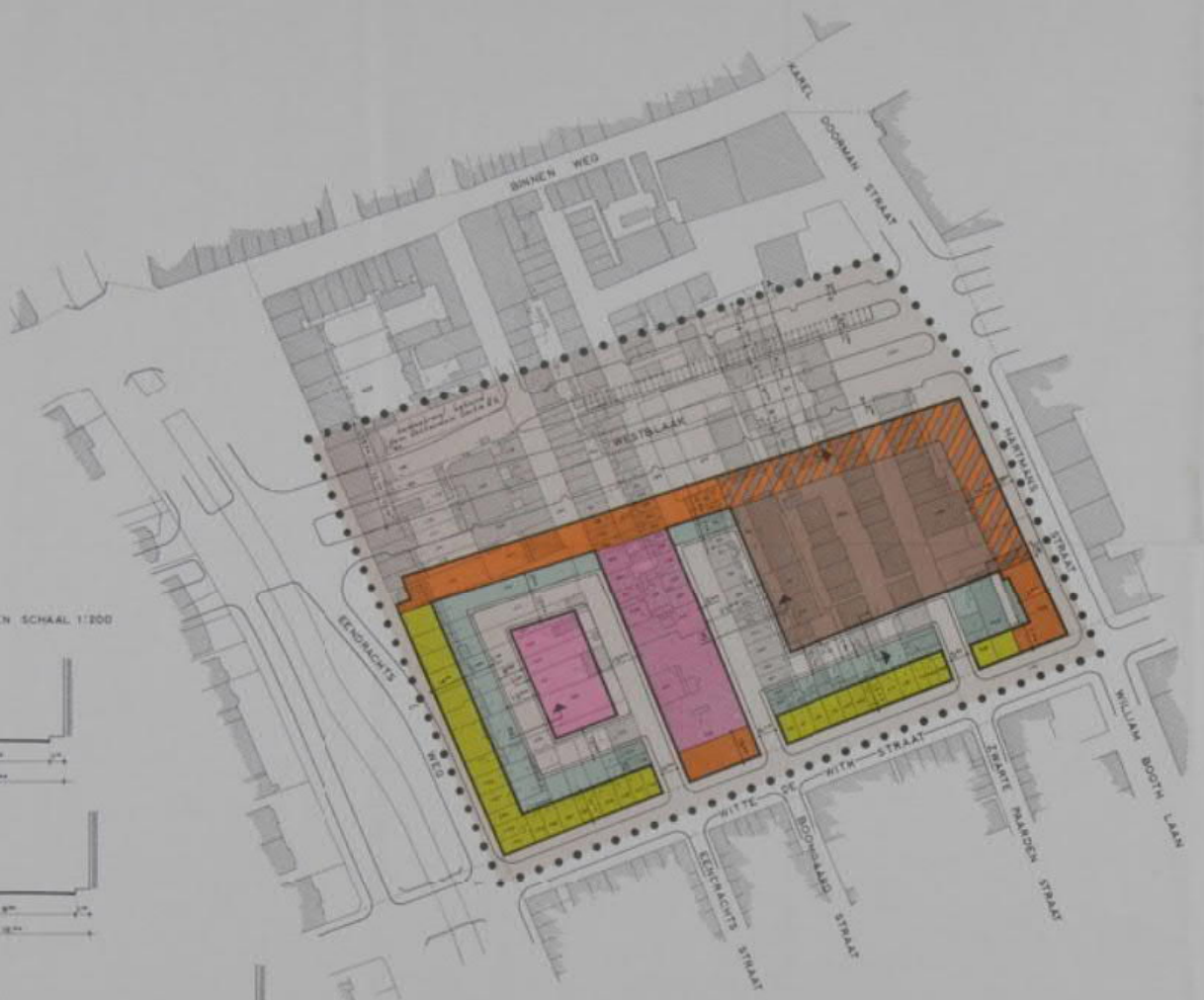
www.wederopbouwrotterdam.nl

1939

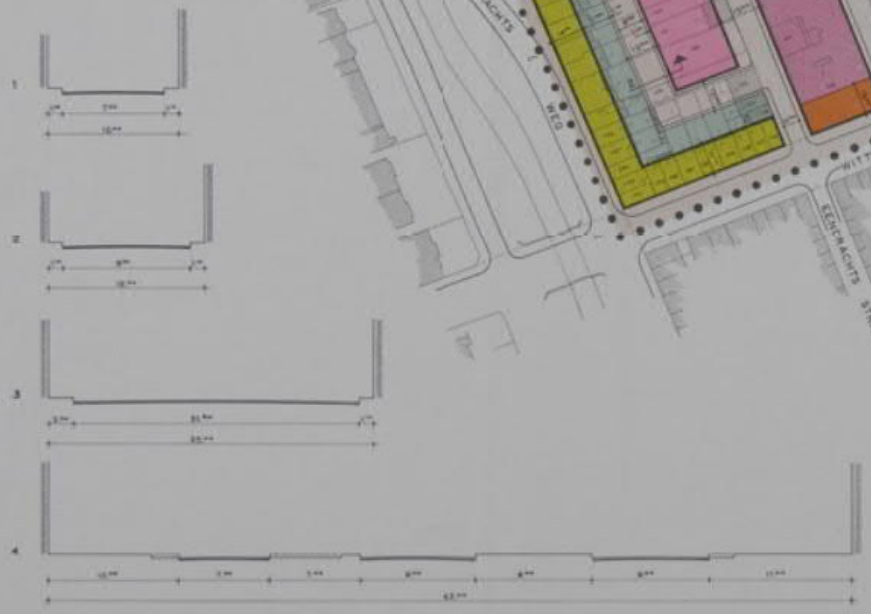

Witte de Withstraat
Schiedamse Vest
Westersingel
politiebureau
Oude Binnenweg

1953

van Leeuwen
1950

DWARSPROFIELEN SCHAAL 1:200

BEHOORT BIJ HERE GEDR STUKKEN 1951 VOLG No 306
GEMEENTEBLAD No VAN 19

Marsj behoort de verordening „COOL" gedeelte tussen Westblaak en Witte de Withstraat en de daarbij behorende gemeentegronden I en II

PRIJS f 1.50

VERKLARING

- KADASTRALE TOESTAND
- BESTAANDE BEBOUWING
- PERCELEN
- GRENS VAN DE WIJZIGING

BESTEMMING

- WEG
- WINKELS - KANTOREN - WONINGEN
- WINKELS - KANTOREN - PARKEERGARAGE
- WINKELS - KANTOREN
- ACHTERGEBOUW DAT VOOR WINKELDOELEINDEN OPGERICHTE GROEPEN DIENEN GEHEEL TE WORDEN BEBOUWD, DAN BEBOUWD IN AANSLUITING OP DE BEGANE GROND VERDIEPING VAN HET VOORLIGGENDE PAND, MITS DEZE VERDIEPING GEEN WONING BEVAT.
  DEZE BEBOUWING MAG NIET HOGER ZIJN DAN DE VLOER VAN DE EERSTE VERDIEPING VAN HET VOORLIGGENDE PAND WORDEN TOEGESTAKEN.
- OVERBOUWDE DOORGANG
- PARKEERGARAGE
- BEDRIJFSBEBOUWING De voor bedrijfshuisvesting aangewezen gronden dienen geheel te worden bebouwd.

B en N kunnen op voor winkels, kantoren, bedrijfshuisvesting of parkeergelegenheid bestemde gronden, het stichten van dienstwoningen toestaan.

OVERGANGSBEPALING

Bestaande gebouwen die ten tijde van de vaststelling van het wederrechtelijkheid is strijd zijn met de bestemmingen zoals in het plan aangegeven, mogen gewijzigd worden verbeterd of gedeeltelijk worden vernieuwd en in beschikbaar mate worden uitgebreid, mits doordat de aard dezer gebouwen niet wordt het anders. Bestaande inhelgening overeenkomstig de wet mogen bovenbedoelde gebouwen tijdelijk van verwoesting, door een calamiteit in afwijking van het hierboven opgelegde gebouwen worden vernieuwd of verbeterd, mits de voor de verwoesting bestaande afwijkingen van de bestemmingen niet worden vergroot.

SCHAAL 1:1000

GEMEENTE ROTTERDAM

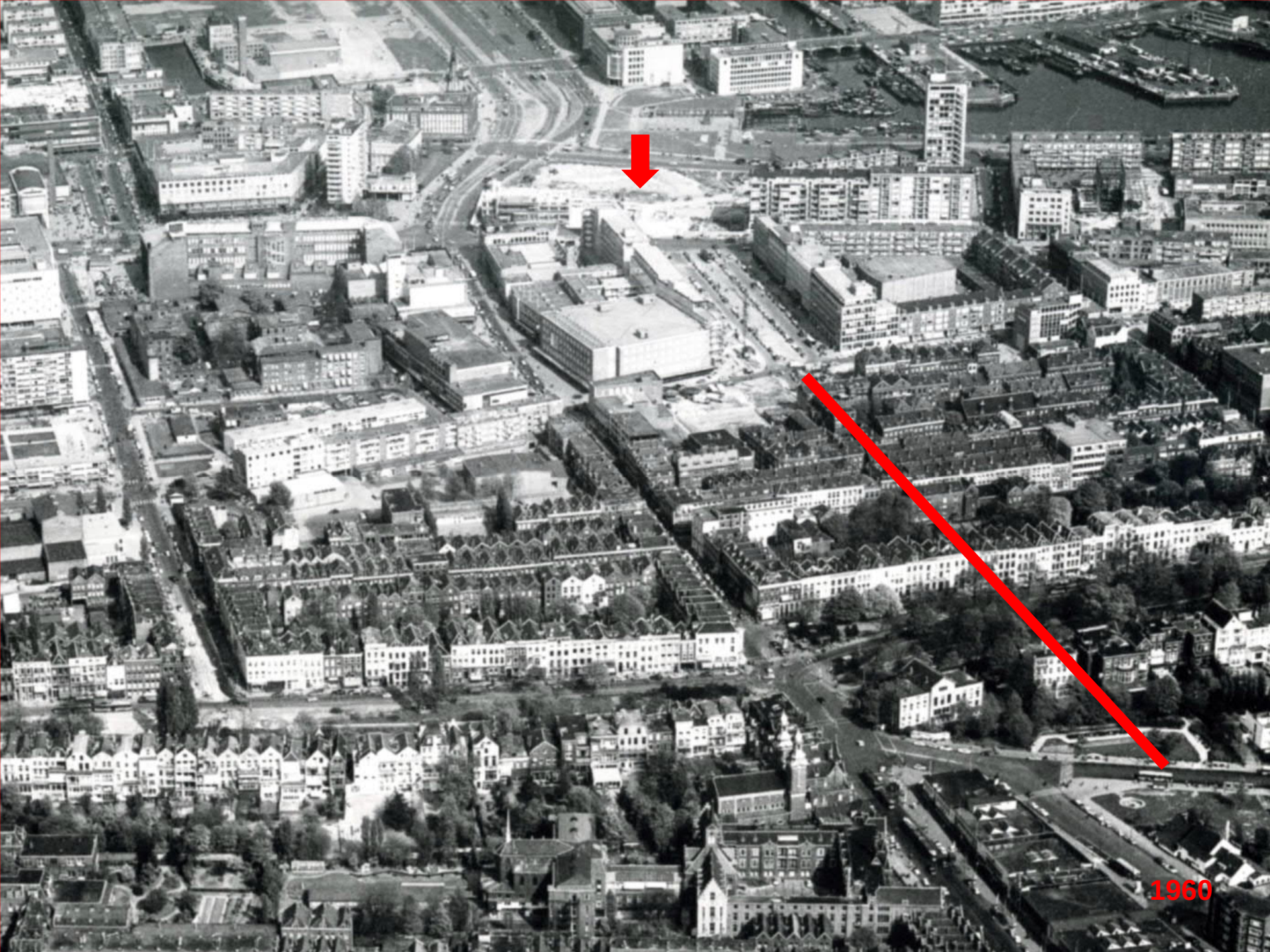
PARTIELE WIJZIGING VAN HET DD 15-6-48 VASTGESTELDE BASISPLAN HERBOUW BINNENSTAD

„COOL"

GEDEELTE TUSSEN WESTBLAAK EN WITTE DE WITHSTRAAT

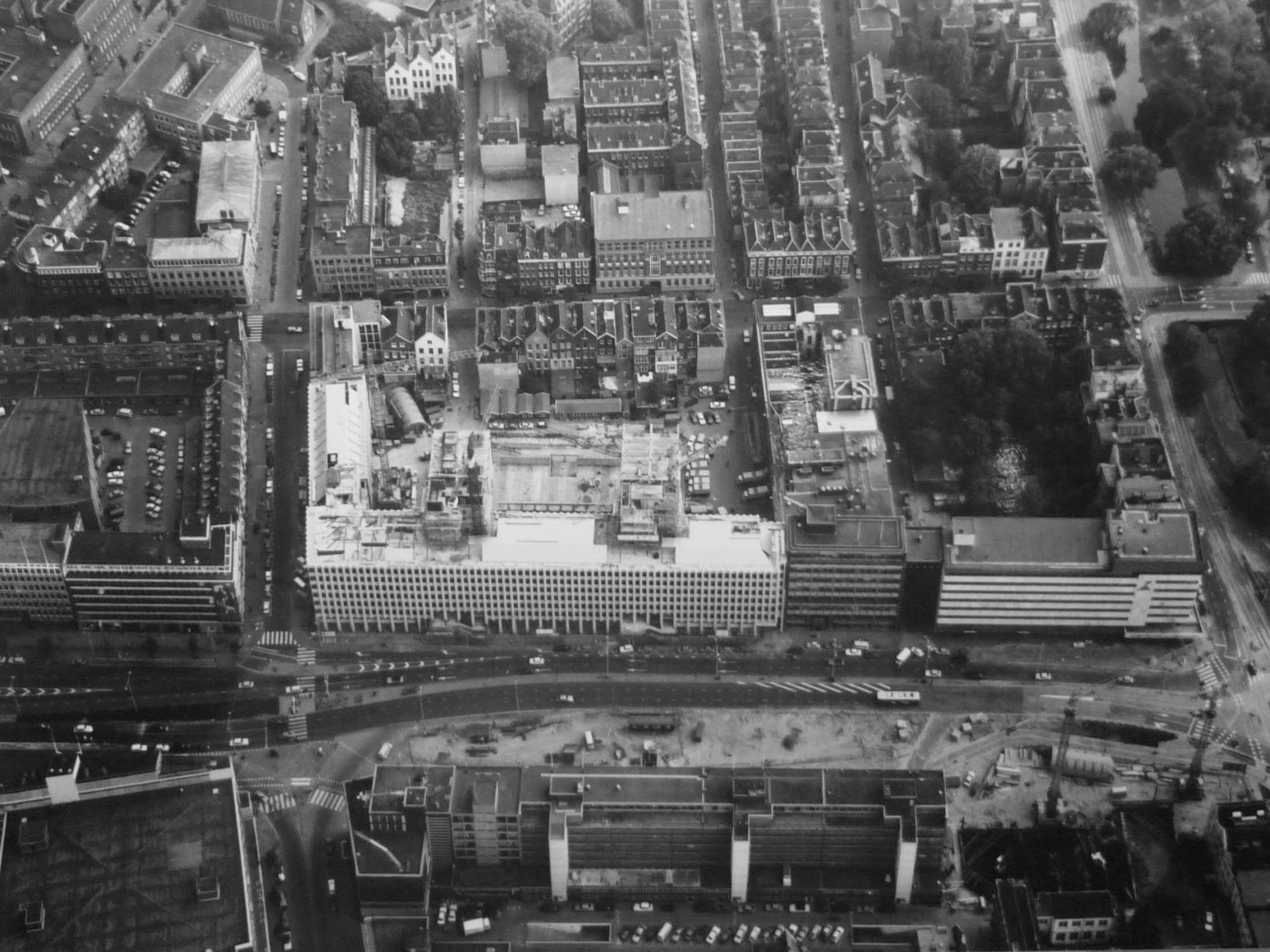
VASTGESTELD DOOR DE GEM RAAD DD

GOEDGEKEURD DOOR GS MINISTER DD

1960

CINZANO
Heineken

Kantoorgebouw Nederlandse Overzee Bank
Westblaak 2
Hendriks Van der Sluys & Van den Bosch
1953-1955

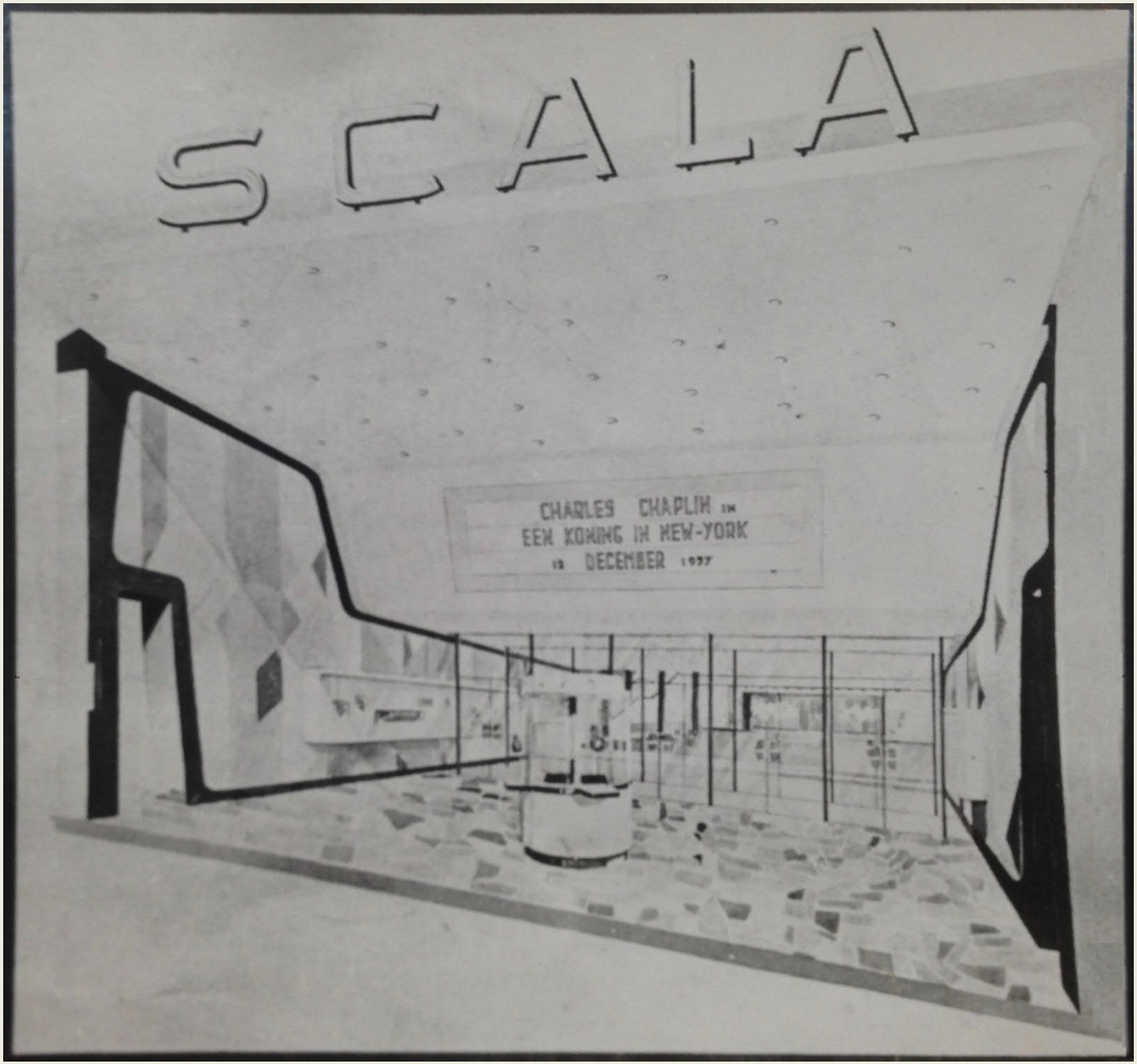
Kantoorgebouw Amstleven
Westblaak 8
H.N.M. Nefkens
1954-1956

Scala Theater
Westblaak 14-18
B. Hoogstraten, G.E. Lette
1952-1957

Kantoorgebouw EHLB
Westblaak 32
Architectenbureau Kraaijvanger
1954-1961

SCALA
CHARLES CHAPLIN IN
EEN KONING IN NEW-YORK
12 DECEMBER 1937

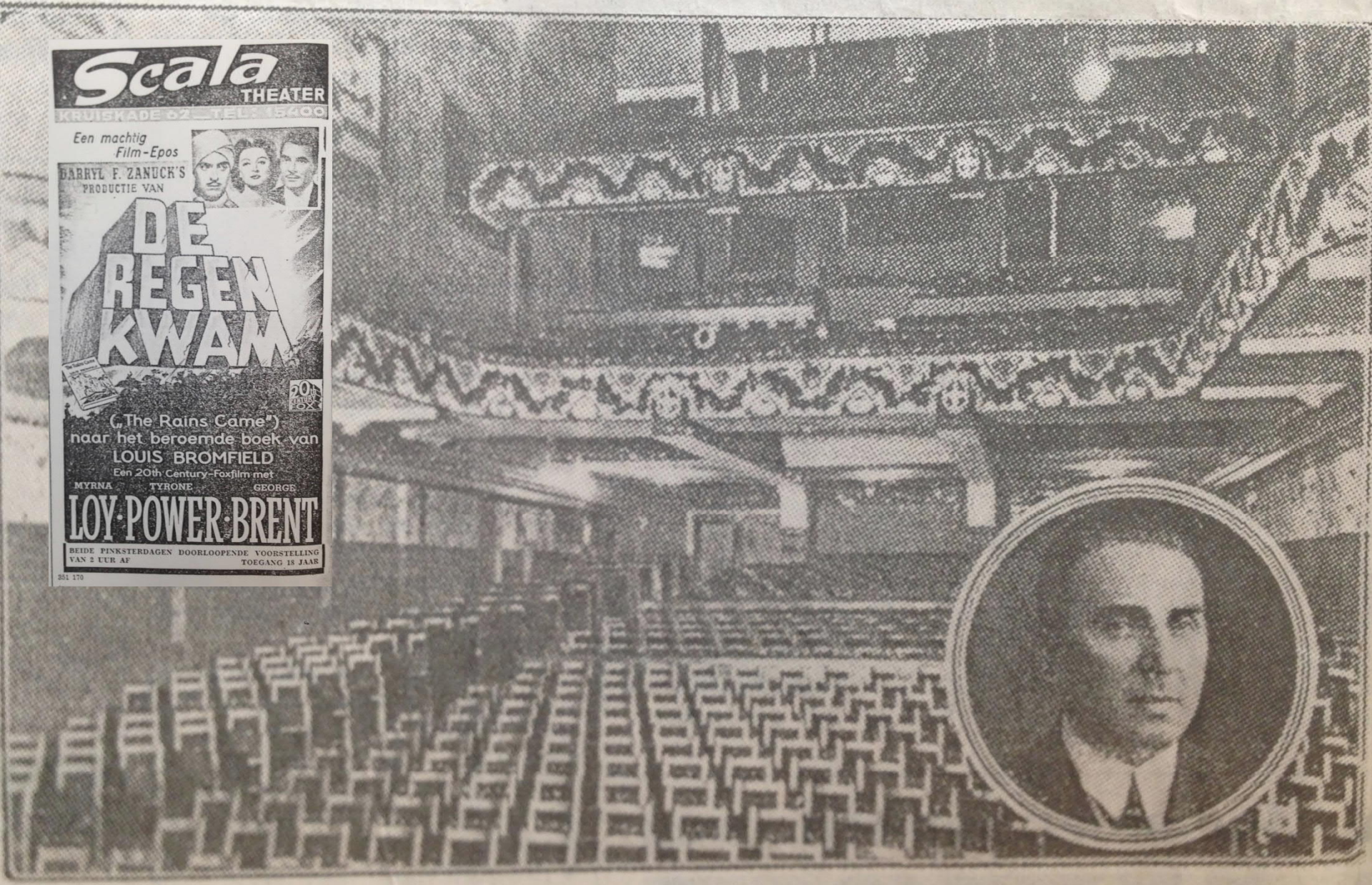

Medewerkers en Adviseurs

Architect	B. Hoogstrate, Rijswijk † 1956
Medewerkend en uitvoerend architect	G. E. Lette, Den Haag
Directieopzichter	W. Koot, Amersfoort
Algehele uitvoering	Aannemings Mij. c.v. „De Nieuwe Rotterdamsche"
Directie	J. L. Kok, Voorburg
	Th. Kok, Wassenaar
Hoofduitvoerder	C. Feelders
Interieur-, advizeur- en ontwerpbureau	n.v. Mutero, Rotterdam
Directie	heren Schuil & Schönau, Rotterdam
Hoofd tekenkamer	G. van Steenbergen, Rotterdam
Hoofdtekenaar	F. Wessels, Rotterdam
Wandplastieken trappenhuis	Peter Roovers, Heijen (L.)
Wandschildering wandelgang	Cuno van der Steene, Baarn
Ontwerp tegeltekening buitenhal	Teus van den Berg, Rotterdam
Uitvoering tegelwerk	fa. A. N. de Lint, Rotterdam
Leverancier handgevormde tegels	„De Porceleine Fles", Delft
Ontwerp verwarmingsinstallatie	P. J. Buskens, Rotterdam
Uitvoering verwarmingsinstallatie	n.v. Techn. Bureau J. H. Goud, Rotterdam
Electrische installatie	fa. R. H. Jansen, Rotterdam
Betonconstructie	W. K. Heuves
Heiwerk	fa. Guis en Rietveld n.v., Rotterdam
Schilderwerk	fa. v. d. Plas en Kobouw, Rotterdam
Loodgieters	Gebrs. Wijtemans, Rotterdam
Stukadoorswerk	A. Wientjen, Arnhem
Leverancier bouwmaterialen	fa. Van Wijngaarden & Zonen, Rotterdam
Steenleverancier	Steenfabriek v/h ten Cate en Co., Lienden, dir. H. N. de Haan
IJzerconstructie	n.v. Hollandia, Krimpen a/d IJssel, adviseur G. J. Weetzel, Delft

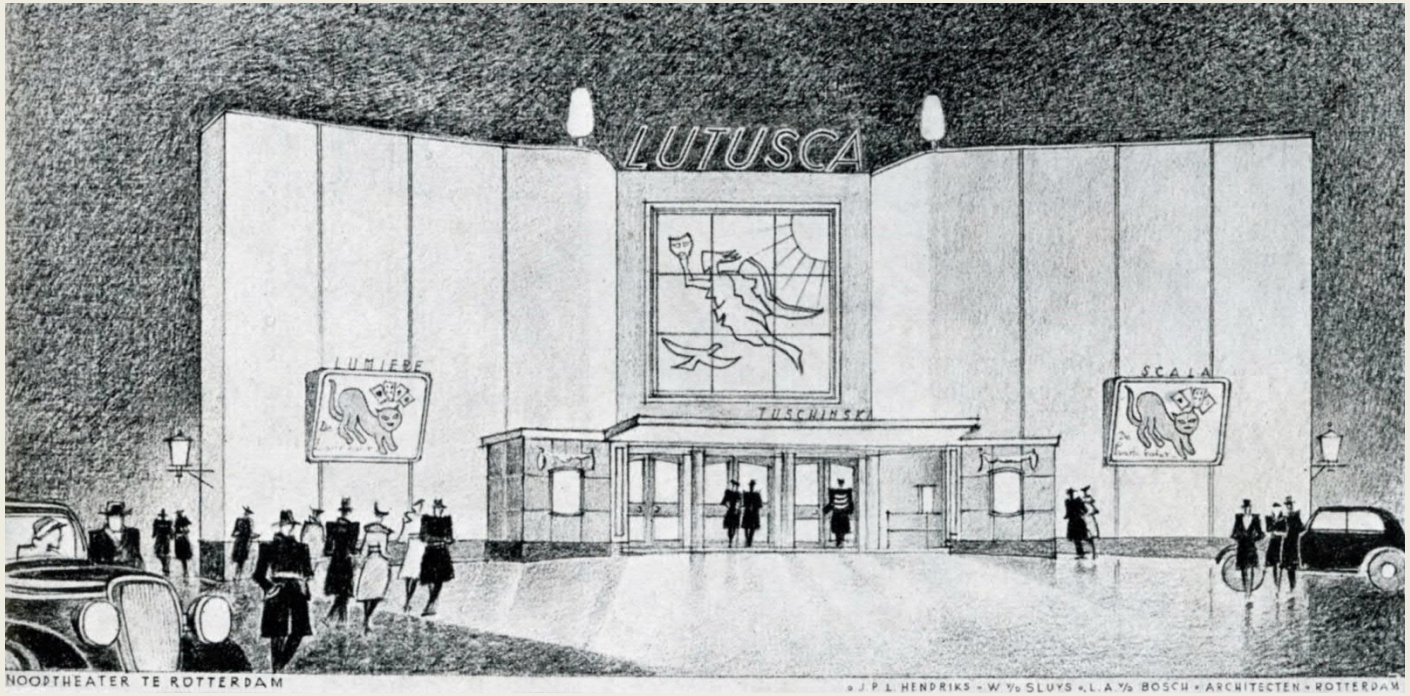

B. (Bart) Hoogstraten
Deventer, 6-5-1893 - Rijswijk, 7-6-1956
G.E. Lette (1905-1988)

SCALA
Franchot
TONE
TAYLOR
DRIE
KAMERADEN
YOUNG
Fijn zeg!
volgende week gaan we we

• Hoe luxueus sommige vooroorlogse bioscooptheaters waren blijkt uit de afbeelding van de jaren twintig, die ons toevallig in handen kwam. Architect V.d.Vlugt ontwierp het filmpaleis Scala aan de Kruiskade, met rijzende orkestbak, decoraties van Pieter den Besten en 1200 zitplaatsen. Inzet: directeur S. den Hartogh.

NOORDTHEATER TE ROTTERDAM

J. P. L. HENDRIKS - W. Th. SLUYS - L. A. Th. BOSCH - ARCHITECTEN - ROTTERDAM

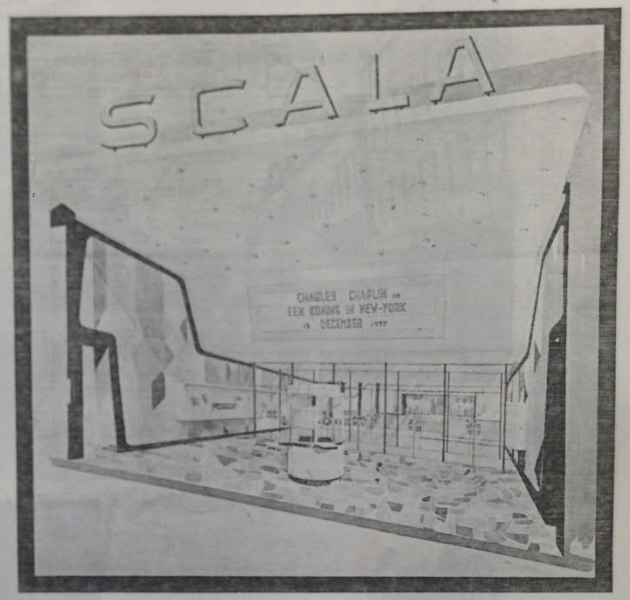

LUTUSCA

Eerste paal: 7 oktober 1956
Opening: 12 december 1957

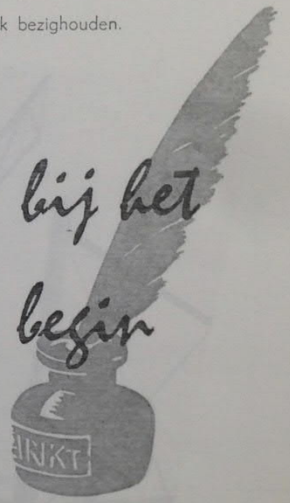

officieel openingsprogramma

Scala theater

ROTTERDAM

12 mei 1940
12 december 1957

Een kloek mannelijk hart pleeght
ook in spijt der wederspoedt
ankergrondt aan de hoop te vinden.
Willem van Oranje

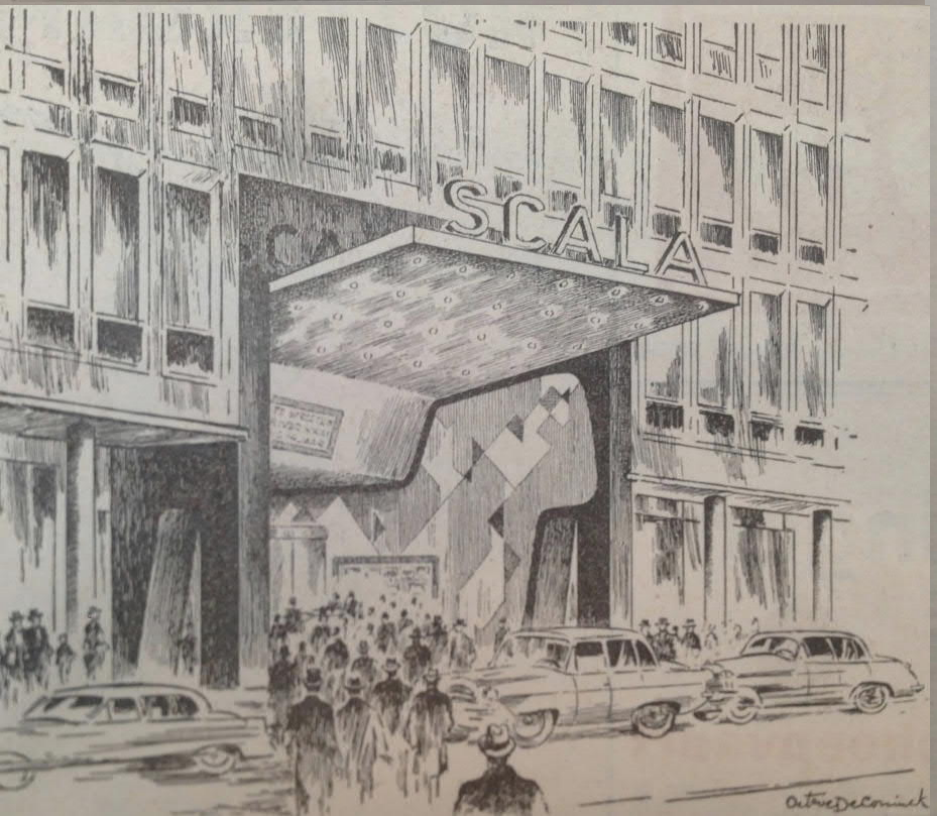

Toen in de sombere dagen van mei 1940 het bij de bevolking zo vertrouwde Scala Theater aan de Kruiskade een deel werd van de gapende wonde welke aan Rotterdam werd toegebracht, was het hart te zeer vervuld van het alom heersend ontzaglijk leed dat er plaats was voor gedachten welke de directie van een amusementsbedrijf gewoonlijk bezighouden. Langzaam luwde de schok en kwam de „ankergrondt der hope". Stevig verankerd aan de hoop was de zekerheid dat eens de overweldiger Nederland zou moeten verlaten en zo begon dan het plannen maken voor de toekomst. Het getij keerde zich te onzen gunste, Nederland werd bevrijd, de oorlog was voorbij. De Wederopbouw kon beginnen. Hoe groots van allure is deze voor Rotterdam. Een ieder, Nederlander of vreemdeling, is vervuld van bewondering en respect voor de voortvarendheid, het doorzettingsvermogen en het harde werk waarmede Bestuurderen en bevolking de wederopbouw aanpakken en uitvoeren. En welk een ondernemingsgeest: Europoort. Hulde! Eindelijk, 17 jaren en 7 maanden na de rampzalige dag treedt het Scala Theater met een eigen gebouw weer terug in de gelederen van de Rotterdamse amusementsbedrijven. Vele en grote moeilijkheden moesten overwonnen worden. Ook hier een afspiegeling van het begrip Rotterdam: hard werken, doorzettingsvermogen en ondernemingsgeest. Hulde aan de directie en aan allen die bij de bouw betrokken zijn geweest. Moge het Scala Theater zoals vroeger, ook thans aan de bevolking van Rotterdam die verstrooiing bieden welke haar toekomt na noeste arbeid.

Mr. A. L. S. Michael,
President Commissaris
Scala Theater n.v.

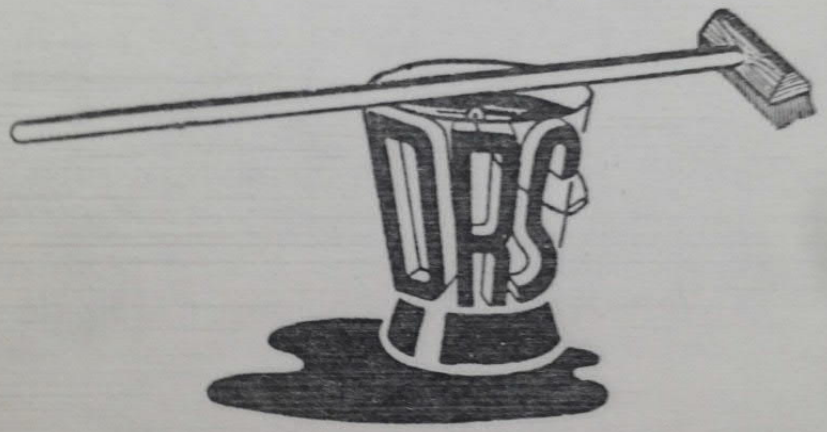
OOK
DIT THEATER-INTERIEUR
IS ONTWORPEN
DOOR

MUTERO

WITTE DE WITHSTRAAT 7 ROTTERDAM

U wordt ontvangen
in een schoon theater

Dat is natuurlijk weer het werk van

DE ROTTERDAMSCHE
SCHOONMAAKBEDRIJVEN

DIRECTEUR: A. H. v. d. BROEK

SAFTLEVENSTRAAT 40, ROTTERDAM
TELEFOON 56555 (2 LIJNEN)

Het bedrijf dat ook Arena, Capitol, Cineac-Beursgebouw
Cineac-Bijenkorf, Lumière, Lutusca, Luxor en Thalia
dagelijks schoon houdt.

SCALA
CHARLES CHAPLIN
EEN KONING IN NEW YORK
DAWN ADDAMS

CINERAMA

Teunis Klaas van den Berg
(1921-1969)

Cuno van den Steene
(1909-1971)

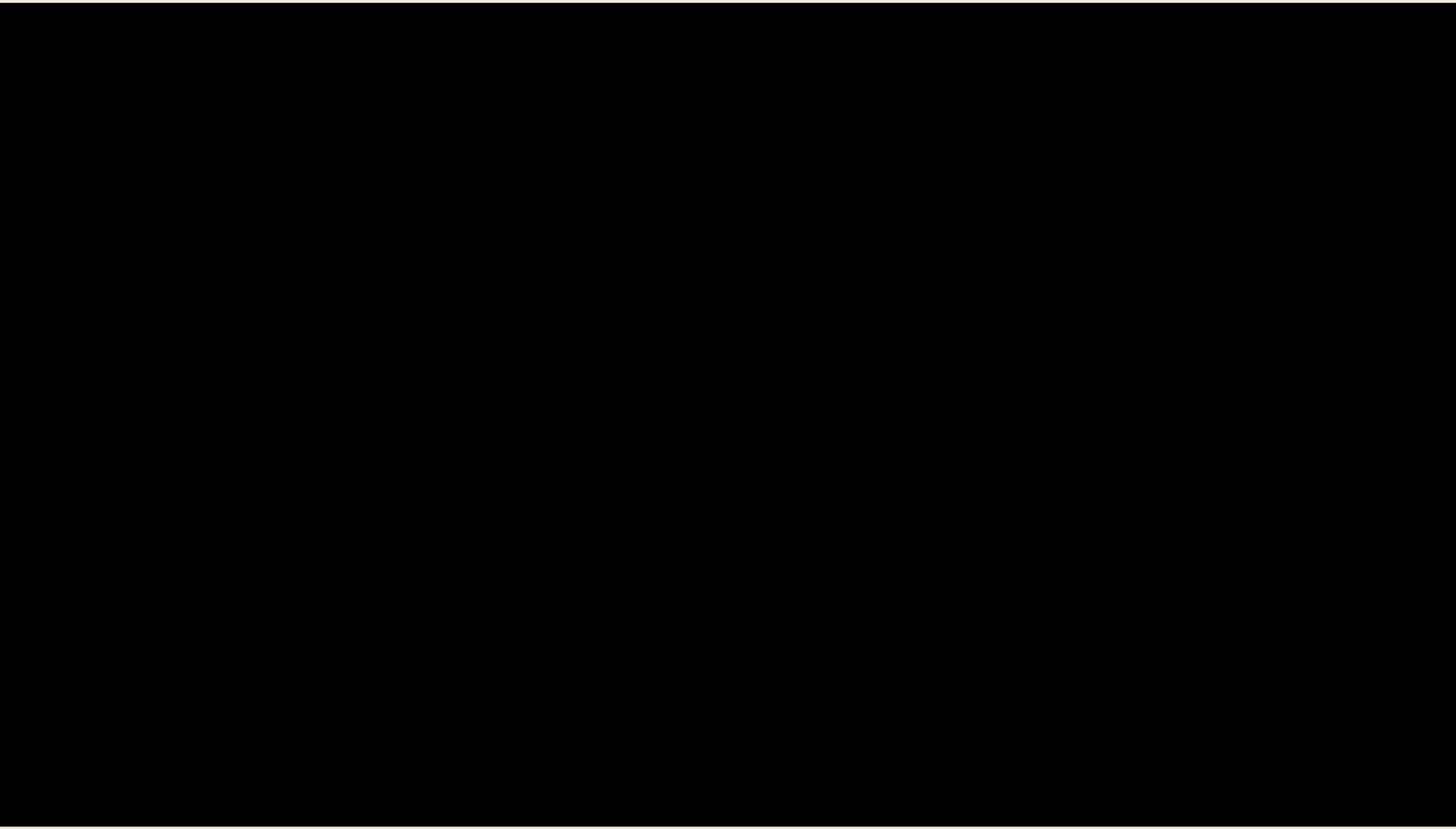

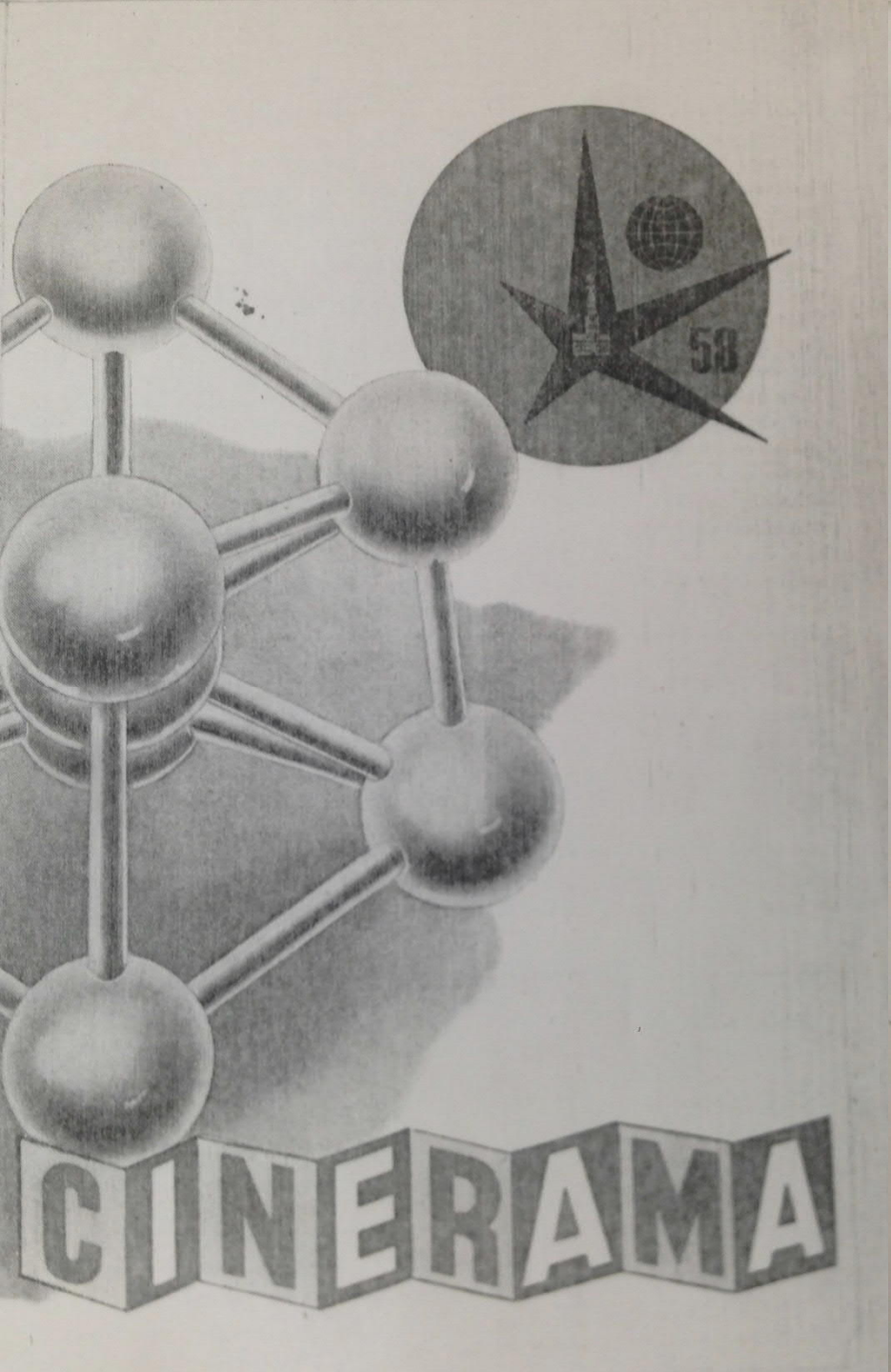

Carnavalsfiguren
Peter Roovers (1902-1993)

Opening dancing De Wieck
13 juni 1958

Wat de Pers er over denkt :

De Standaard — Zoals de korte strookjes « trilbeelden » 60 jaar geleden de spil der kermisattrakties vormden, wordt Cinerama beslist de spil van het Attraktiepark op de W. T. 58.

Het Nieuwsblad .... De sensatie is zonder meer verbluffend...
— Attraktie en experiment, die waar brengen voor hun geld.

Het Laatste Nieuws .... Ophefmakende programmas....
— Alle programmas hebben dit gemeen : zij laten de toeschouwers toe van in een gemakkelijke zetel een onvergetelijke wereldreis te maken....
— Het schouwspel is zo overweldigend dat men betreurt slechts twee ogen te hebben.

Volksgazet .... Men krijgt de indruk midden in de gebeurtenissen te staan die zich op het scherm voordoen.
.... Het schouwspel is, in één woord overweldigend.

Gazet van Antwerpen Een attraktie van de Wereldtentoonstelling die U zeker niet mag missen is de CINERAMA...
De daverende inzet van « Dit is Cinerama » is het wagentje dat over een rail-way snort, zodanig dat het publiek zich meegesleept voelt in zijn vaart.

Het Volk .... Indien ooit de werkelijkheid zo dicht mogelijk benaderd werd en zo groots mogelijk werd weergegeven dan is het wel hier. Het kan niet anders dan verbluffend genoemd worden...

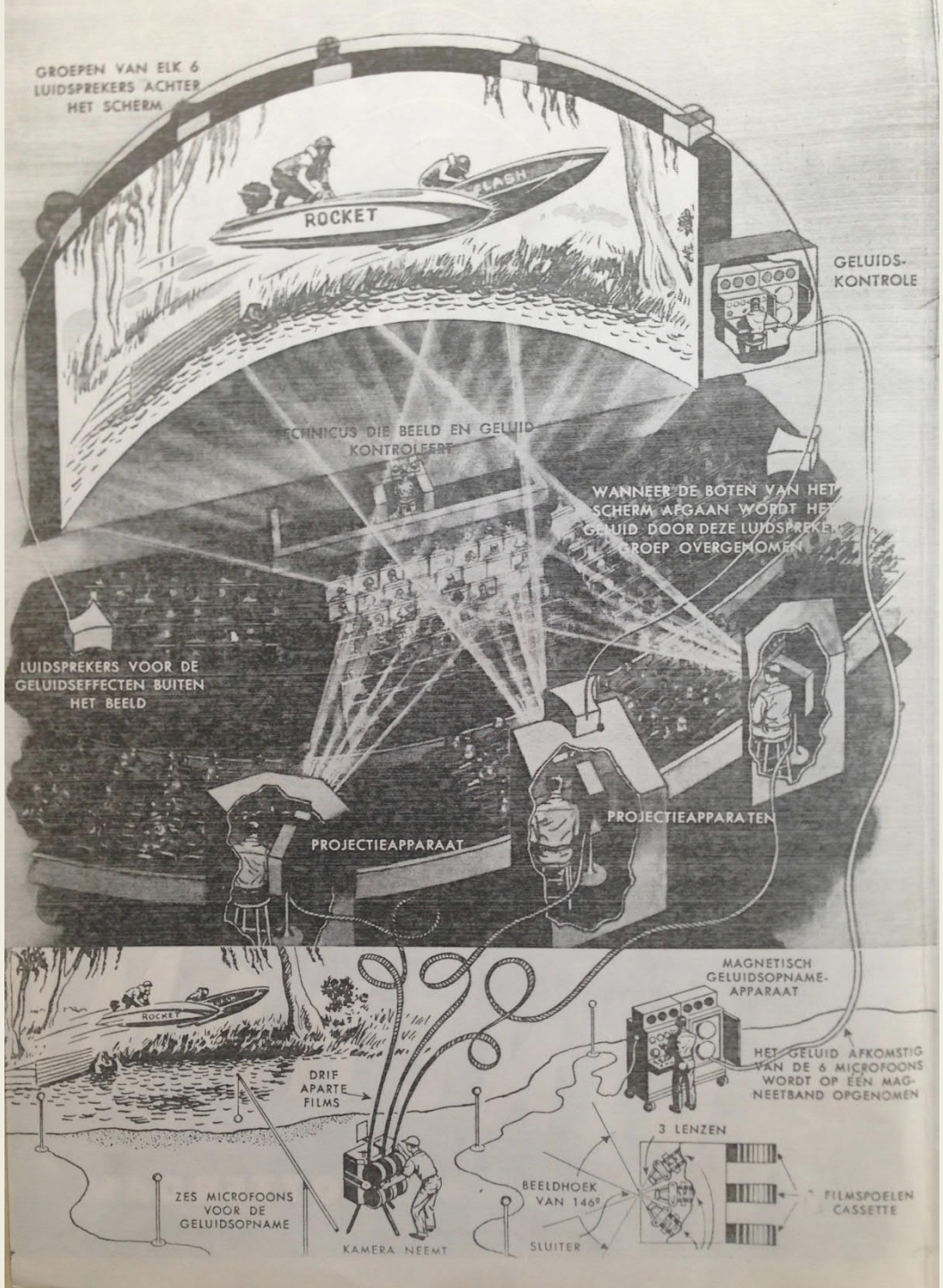
De Nieuwe Gids ... De Wereldtentoonstelling zou niet volledig geweest zijn zonder CINERAMA....

Het Belang van Limburg .... men kan niet aan de illusie ontkomen. Dat is de onweerstaanbare suggestie veroorzaakt door het stereofonische geluid gekoppeld aan het overweldigende beeld.
.... De ene sensatie volgt de andere op....
.... We lopen geen gevaar tegengesproken te worden indien wij zeggen dat iedere toeschouwer van Cinerama het gehele spel zal bestempelen als « fantastisch ».

De Gentenaar Zoals wij onze lezers reeds uitvoerig wisten mede te delen zal de « Cinerama » ongetwijfeld een der grootste attrakties zijn, die het park der Vermakelijkheden zal bieden aan de bezoekers van de Wereldtentoonstelling. Dinsdag middag ging te Brussel de persvoorstelling door... Zeggen we onmiddellijk dat we niet bedrogen zijn uitgekomen in onze verwachtingen. Indien men werkelijk een spectaculair schouw- en hoorspel wil beleven, dan mag men de Cinerama-show niet missen.

Elseviers Weekblad .... CINERAMA brengt het beeld niet naar de toeschouwer, doch dwingt integendeel de toeschouwer naar het beeld. Men neemt deel aan de handeling. Ik heb mensen gezien die zich aan hun stoelleuningen vastgrepen. En zij zaten toch stil en veilig in hun bioscoopfauteuil...

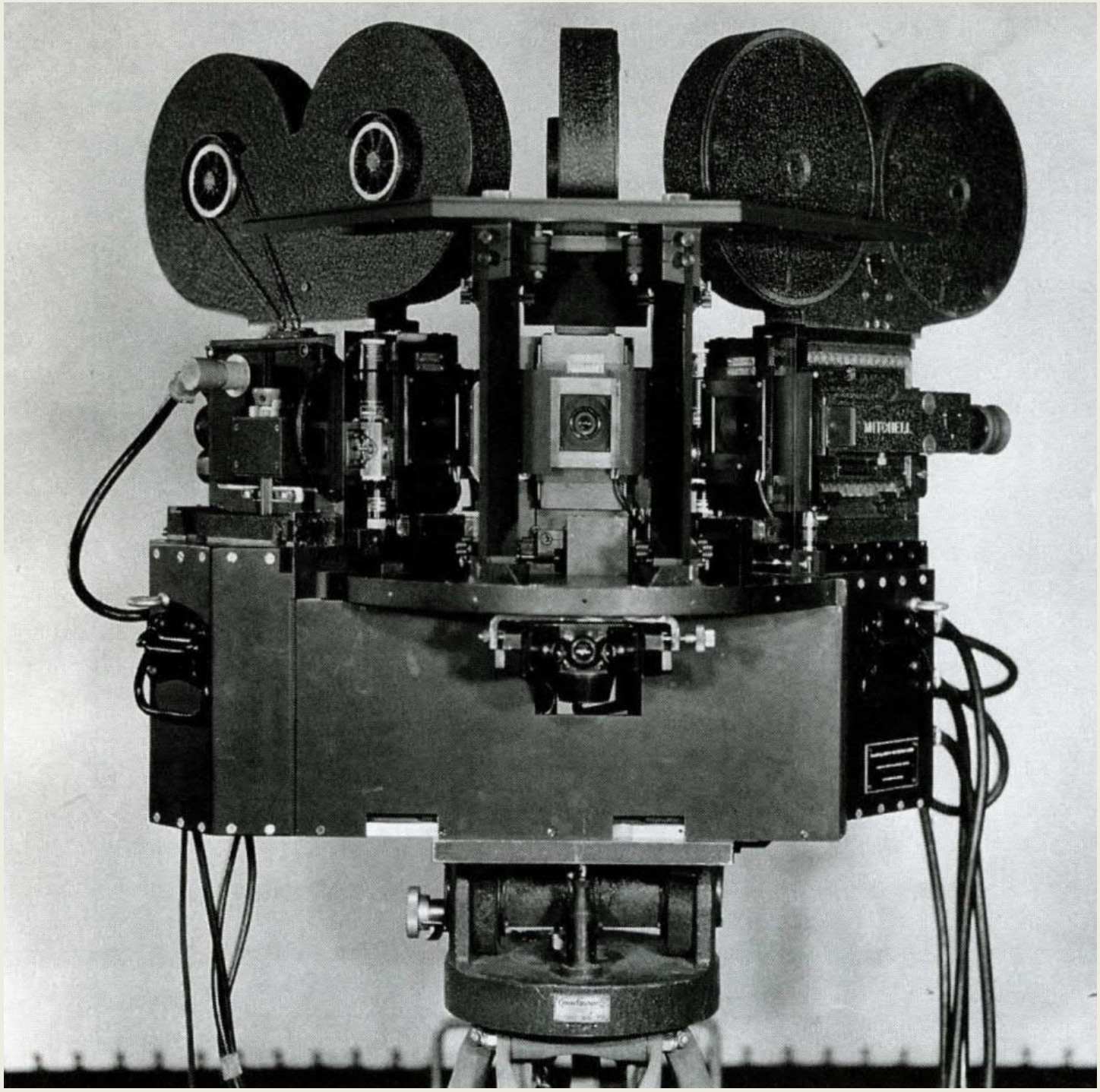
De Periscoop Er is maar een woord : overweldigend.
Je trekt spontaan je hoofd in om u niet te stoten wanneer je in een gondel door Venetië vaart. En als de Wiener Sängerknaben hun liedje hebben gekweeld kijkt je rond u en vraagt u af waarom men niet in de handen klapt : je hadt echt de indruk dat je voor het zingende troepje stond in de tuinen van Schönbrun.
.... Ik benijd onze achterkleinkinderen die het als de gewoonste zaak van de wereld zullen vinden zo dikwijls als ze willen hun cineramavoorstelling te gaan bijwonen....

TIJDELIJK GESLOTEN
wegens verbouwing
SCALA
WESTBLAAK 18
BEGIN NOVEMBER HEROPENING MET:
CINERAMA

Herman Illmer en Nicholas Reisini

MITCHELL

IN DIT THEATER KOMT over 56 dagen
CINERAMA
het grootste schouwspel ter wereld!
CINERAMA
hier!
J·P·A

Het komt!
In Nederland!
In Rotterdam!

CINERAMA

het meest overrompelende schouwspel aller tijden!

CINERAMA - WAT IS DAT? IS DAT EEN FILM?
Nee, het zijn **3 films** die door **3 projectoren** tegelijkertijd geprojecteerd worden en samen één reusachtig beeld vormen.

IS HET EEN SOORT „SCOPE"?
Nee, wat U „groot scherm" noemt, verrinkt volkomen in het niet bij het werkelijk gigantische Cineramascherm dat een hoog bestrijkt van liefst 20 meter lang, 10 meter hoog en met een dieptestraal van 7 meter!

HEEFT CINERAMA STEREOFONISCH GELUID?
Ja, **superstereofonisch** geluid, want er zijn niet 3 maar **7 groepen van 6 luidsprekers** (dat is dus maar liefst 42!) links en rechts, voor en achter U!

WAAR KOMT CINERAMA?
In maar één theater in heel Nederland: Scala Rotterdam. Hoe volkomen anders Cinerama is, bewijst wel dat zelfs deze grote bioscoop ingrijpend verbouwd moet worden om het wereldwonder Cinerama te kunnen vertonen. Cinerama is een speciale reis naar Rotterdam ten volle waard — zelfs vanuit Groningen, Den Helder of Maastricht.

Onbeschrijfelijk!

U zit in de zaal. De lichten doven. De gordijnen kreunen, in beweging, gaan open . . . open . . . steeds verder, eindeloos ver tijkt het wel . . .

En dan! U grijpt de leuning vast — daar is Cinerama, een vloedgolf van actie en sensatie die u minstens — 2½ uur lang.

Het ene moment zit u gespannen, voorover, uw voeten achtop op de grond. Dan weer springt u opzij, in uw stoel als u met een stuntpiloot de lucht inschiet, dan weer helt u helemaal naar links (en de hele zaal met u), het volgende moment knijpt u uw handen samen . . . dit is Cinerama.

Zó suggestief, dat u zich er — al zoudt u het willen — niet tegen kunt verweren. Zo verbijsterend echt zijn beeld en geluid dat u volkomen vergeet dat u in een theaterstoel zit.

Cinerama stuwt u mee in een wervelwind naar alle delen van de wereld.

En als het afgelopen is? Dan hult zich iedereen, zoals u in een bioscoop gewend bent, naar de uitgang — maar blijft nog even zitten. Om „bij te komen" van de werkelijk adembenemende sensaties en overstelpende emoties. Een diepe zucht gaat door de zaal — dan breekt het enthousiasme los. Zo'n overrompelend schouwspel heeft niemand ooit gezien.

CINERAMA

U zit er midden in!

6 JAAR NEW YORK, 3 JAAR PARIJS, 4 JAAR LONDEN

In 1952 opende het eerste Cinerama-theater op Broadway, met een programma dat . . . 2½ jaar ononderbroken bleef, zó groot was de belangstelling. Ja, Cinerama heeft alle presentatie-records in de geschiedenis met stukken gebroken. Er zijn 33 speciale Cinerama-theaters in de grootste steden van de wereld en nu begin december óók in Nederland in

SCALA ROTTERDAM

DE BIJENKORF

BELGIAN EXHIBITORS SOCIETE ANONYME

vraagt voor haar in begin juli in Rotterdam te openen

Cinerama Theater

OUVREUSES en CAISSIERES

van onbesproken gedrag, intelligent en uit goed milieu.
Talenkennis strekt tot aanbeveling.

Uitsluitend schriftelijke sollicitaties met zo uitvoerig mogelijke inlichtingen en voorzien van recente foto te richten aan de directie van Belgian Exhibitors S.A., Westblaak 18, Rotterdam.

BALKON
ZAAL
DIT IS CINERAMA

vandaag 2¹⁵ uur en 8¹⁵ uur

beginnen de eerste voorstellingen in Nederland van

DIT IS CINERAMA

U zit er midden in!

in het CINERAMA theater ROTTERDAM - WESTBLAAK 18

het énige theater in héél Nederland dat CINERAMA kan en zal vertonen

CINERAMA is een speciale reis naar Rotterdam van volle waard - zelfs vanuit Groningen, Den Helder of Maastricht.

Voorstellingen dagelijks 2.15 en 8.15 uur, zaterdag en zondag 2.15, 6.45, 9.15 uur.

Reserveer Uw plaatsen.
Kom gerust 10 uur v.m. - 10 uur n.m.

Telefonisch bespreken (010) 11 33 00

Bij de loketpilaren van het Railbureau Gold Express zult u binnenkort plaatsen kunnen reserveren voor dag- en avondvoorstellingen per treinpost vanuit uw woonplaats naar Cinerama.

TOEGANG ALLE LEEFTIJDEN

Uitsluitend gekeurd arts. 1

Een overrompelend machtig schouwspel!

U zit in de zaal. De lichten doven. De gordijnen komen in beweging, gaan open... open... steeds verder, eindeloos ver lijkt het wel.

En dan! U grijpt de leuning vast - daar is Cinerama, een vloedgolf van actie en sensatie - 2½ uur lang.

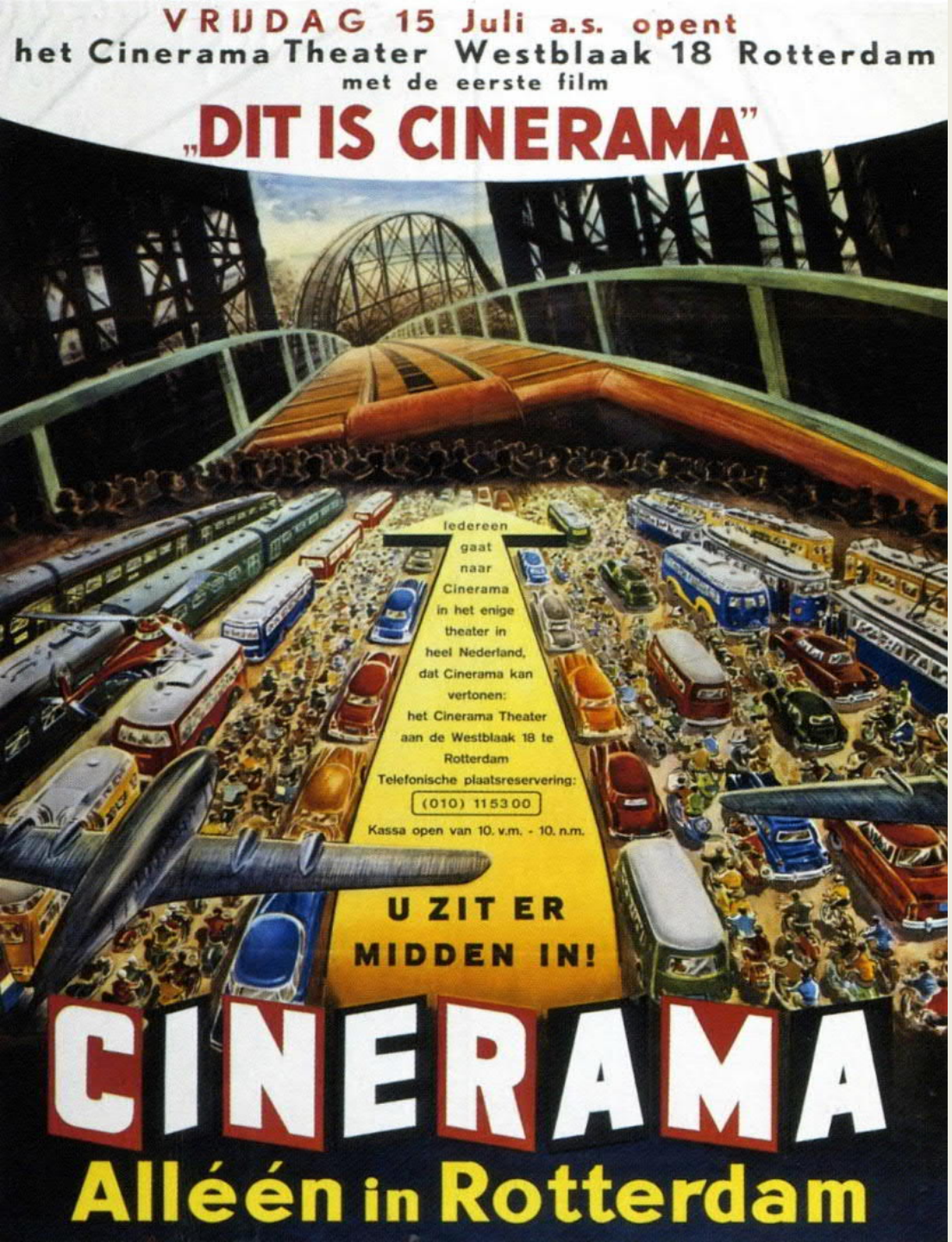
Het ene moment zit u gespannen voorover, uw voeten stevig op de grond. Dan weer springt u omhoog in uw stoel, als u met een stuntpiloot de lucht inschiet, dan weer helt u helemaal naar links (en de hele zaal met u)... zó suggestief is Cinerama.

U beleeft het zélf... u speelt mee... u vaart in een gondel door Venetië... u scheert in een speedboat langs de kust van Florida... u vliegt in een helikopter boven de Niagara... u bezoekt de Scala in Milaan, een stierengevecht in Madrid en de Grand Canyons in Amerika. Cinerama sleept u mee in een wervelwind naar alle delen van de wereld.
En als het afgelopen is? Dan holt niet iedereen, zoals u in een bioscoop gewend bent, naar de uitgang. Men blijft nog even zitten om "bij te komen" van de werkelijk adembenemende sensaties en overstelpende emoties. Een diepe zucht gaat door de zaal - dan breekt het enthousiasme los. Zo'n overrompelend schouwspel heeft niemand ooit gezien.

• 300 m² doek • technicolor • superstereofonisch geluid • geheel in het Nederlands gesproken

VRIJDAG 15 Juli a.s. opent
het Cinerama Theater Westblaak 18 Rotterdam
met de eerste film

„DIT IS CINERAMA"

CINERAMA

Alléén in Rotterdam

NA NEW YORK LONDEN PARIJS
en vele andere wereldsteden

vanaf 15 juli in **ROTTERDAM** WESTBLAAK 18

CINERAMA

Het enige theater in heel Nederland dat CINERAMA kan en zal vertonen

---

U ziet het niet alleen, U belééft het...
want U zit er midden in!

CINERAMA

vanaf 15 juli in ROTTERDAM WESTBLAAK 18
in het enige theater in heel Nederland dat CINERAMA kan en zal vertonen.

reserveer uw plaatsen | kassa geopend 10 uur v.m. - 10 uur a.m. telefoon (010) 115300

16e week **7 WONDERS OF THE WORLD**

Dag. 2.30-8.15 maand. 1 mei 2.30-5-8.15
dond. 4 mei 2.30-9.15 zat. 29 april 2.30-6.45-9.15
Zondag 30 april als zaterdag met om 4 uur als extra-voorstelling: TV-grootbeeldprojectie van voetbalwedstrijd

U zit er midden in!

NEDERLAND — HONGARIJE
met speciale toegangsprijs voor alle rangen f 4.-

CINERAMA

TEL. 11 53 00
WESTBLAAK 18

MIDDEN

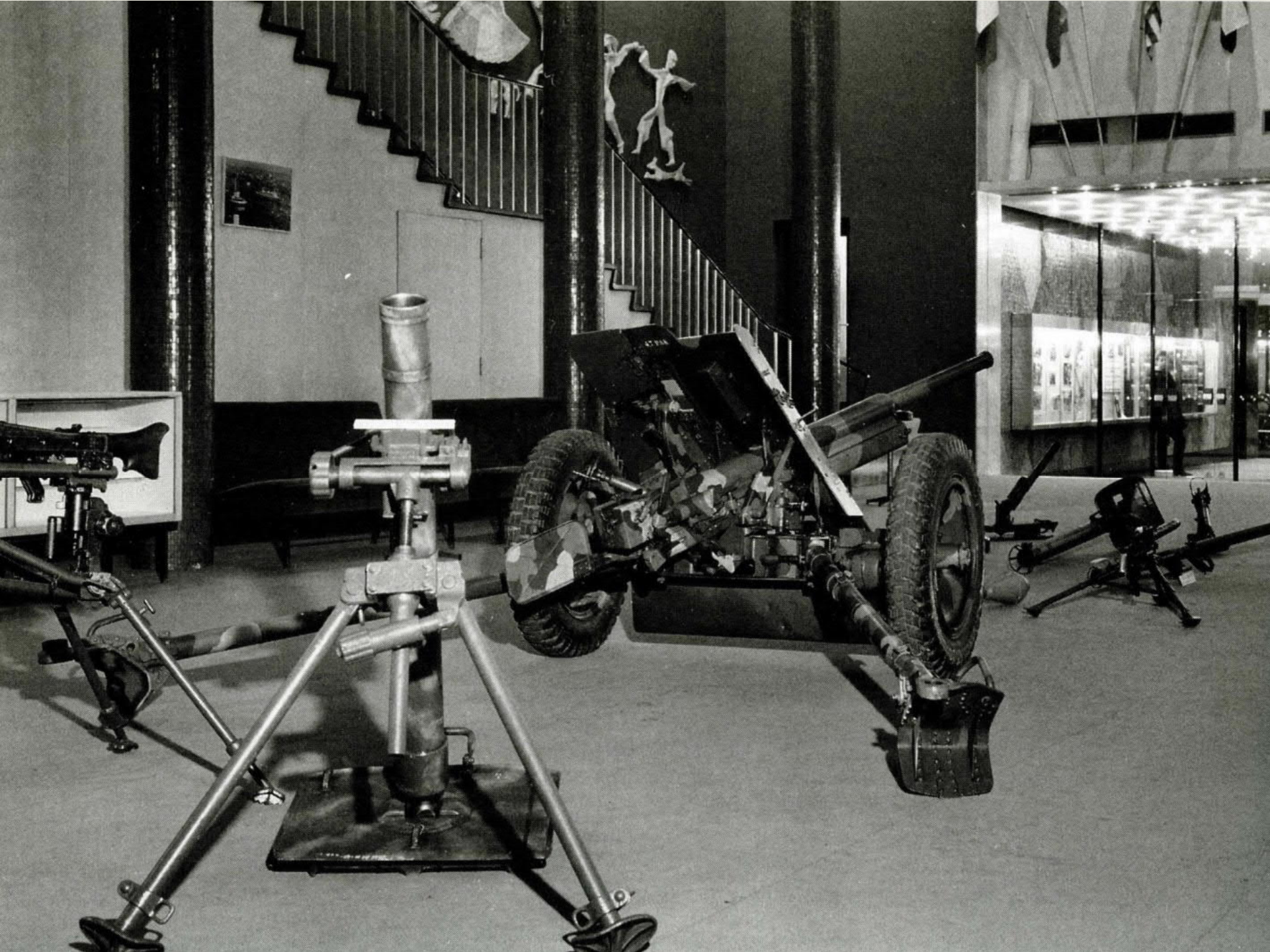
DIT IS CINERAMA

ROTTERDAM

Inderdaad:
u zit er midden in!

CINERAMA
HENRY FONDA
ROBERT SHAW
ROBERT RYAN
DANA ANDREWS
PIER ANGELI
GEORGE MONTGOMERY
CINERAMA
BATTLE OF THE BULGE
1e WEEK
TOEGANG 18 JAAR
ZIEKENFONDS AZR
USA. 608378

Excelite 135

ROTTERDAM 12-2-'81 Rotterdam 12-2-1981

D.K.

ENORM SCHERM IN GROTE ZAAL

Cinerama krijgt vier bioscopen

Rotterdam — Cineramafilms (projectie met drie projectoren op een halfrond scherm) worden niet meer gemaakt. De projectie-installatie van het Cinerama theater aan de Westblaak wordt dan ook afgebroken. Evenals de grote zaal met twaalfhonderd plaatsen, die al lang niet meer voldoet aan de moderne eisen.

door
Jacques Geluk

De verbouwing is deze week begonnen. Het resultaat zal zijn dat Cinerama vier, in plaats van de huidige twee, bioscoopza-

van een brandend verdovend middel). Waarschijnlijk hebben haar ouders er geen notie van waar ze 's avonds naar toe gaat en met hun nog veel meer vaders en moeders.

Het is in en in droevig te moeten constateren dat er in deze stad een

steeds meer jeugdigen uit Rotterdam en omgeving aantrekt en de vernietigende invloed die daar van uit gaat is niet te overzien. De politie staat echter machteloos.

Rapportje

30/7 81

Toen wij het bureau verdovende

middelen op bel
dat er in de Ga
9 een heroïnepa
medegedeeld dat
panden zaten. On
lijst worden gepla
tijd in aanmerkin
truimd te worden

Cinerama: Klapstoel verbannen

ROTTERDAM - Bioscoopbezoekers die zonder storing een film willen bekijken kunnen sinds 16 juli terecht in zaal 1 van het Cineramatheater aan de Westblaak.

Door een ingrijpende verbouwing is dit theater verdeeld in vijf zalen. Zaal 1 is met 710 zogenaamde vaste stoelen zondermeer luxe te noemen. Daar kunnen mede-bioscoopbezoekers elkaar passeren zonder dat men verplicht is op te staan, de stoel in te klappen en vervolgens het hele ritueel in omgekeerde volgorde af te werken. In de zalen 2,3,4, en 5 kunnen ieder 100 tot 150 bezoekers terecht. Zij moeten het echter blijven doen met de vertrouwde klapstoel.

de opruiming
GRATIS
tst of keuken
n GRATIS
ax. 5 mtr.)
koop van 2000.-
t of gordijnen
prijzen
m assortiment
liteit
chriftelijke garantie
en gratis gemaakt
end 1e klas merktapijt
COSMOS
TAPIJT & GORDIJNEN
gel 60a - Rotterdam
ast Cineac A.D.
2.61.80 of 12.61.57

sla
slaapbank
uit voo
Industrieg

Verontr

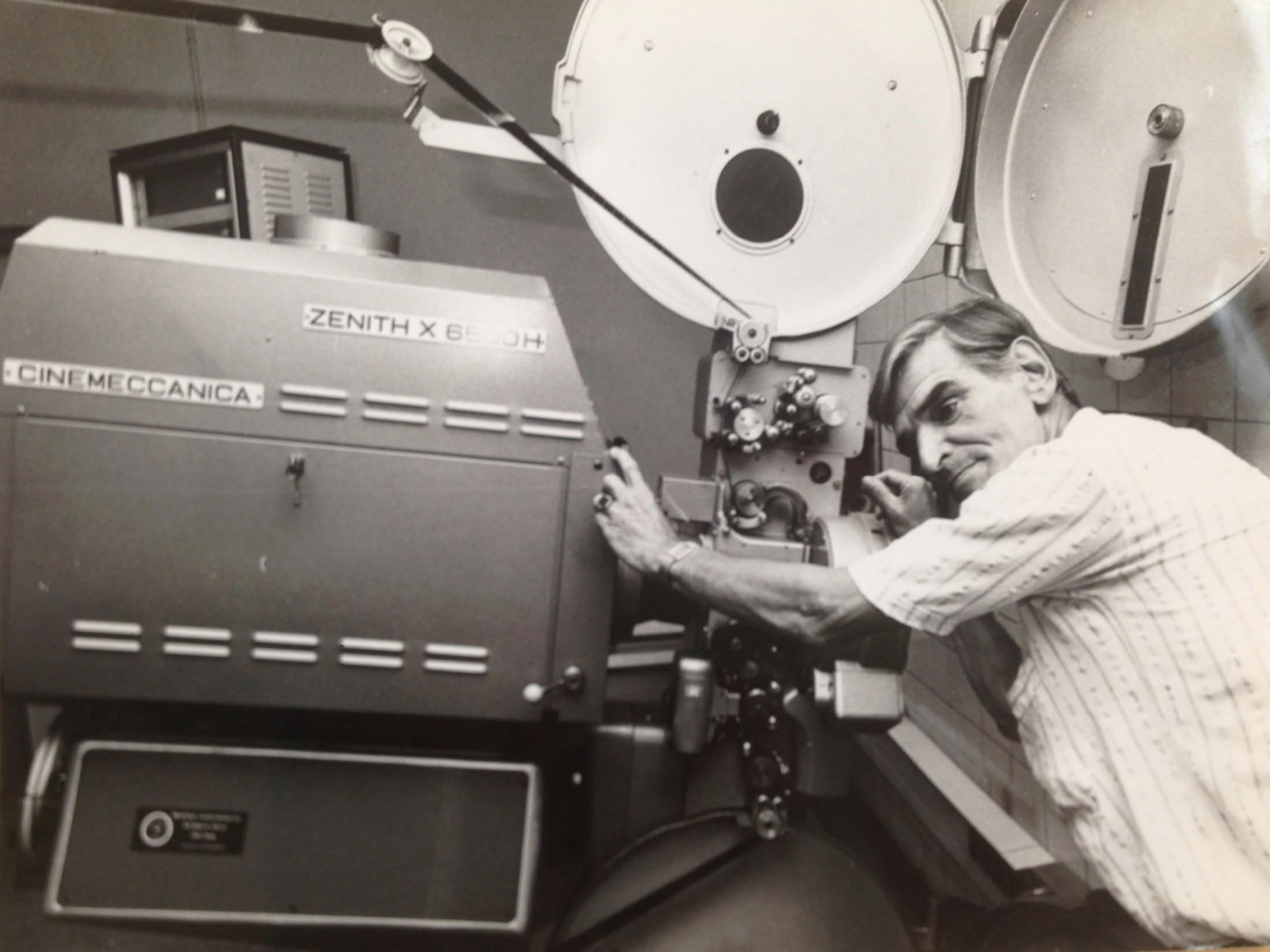
ROTTERDAM– D
voor 39 woningwetv
Zwaanshals 168 gaan
kast in.

Eerst moet het bo
den schoongemaakt
1.000 kubieke met
ontreinigde grond.
heeft opdracht gegeve
afgraafwerkzaamheden
en de met olie veron

vrijdag zaterdag voordeel - vrijdag zater
trische schrijfmachine

december 1982

ZENITH X 65
CINEMECCANICA

Cinerama verdwijnt voor woontoren

14-03-cinerama.jpg

De dagen voor bioscoop Cinerama aan de Westblaak in Rotterdam zijn geteld; het pand is verkocht aan een projectontwikkelaar en gaat binnenkort verdwijnen.

Door de te dure verbouwing van een paar jaar geleden, de flinke concurrentie en het sterk verouderde pand kan Cinerama niet blijven bestaan. Projectontwikkelaars hebben het pand aangekocht en willen het slopen en vervangen door nieuwbouw. Dit tot onvrede van vele liefhebbers die Cinerama wilden behouden naast de moderne bioscopen van Pathe.

CORRECTIE MELDEN ›

Haarshop.nl
KAPPERSMERKEN
EXTRA VOORDELIG!
Voor 22:00u besteld is
Morgen in Huis!
SHOP NU ›
haarshop.nl

MEEST GELEZEN

Bestuurder tankwagen mag ziekenhuis verlaten

Politie neemt cash, harddrugs en auto's in beslag

Pijn na operatie: verdrietige complicatie of medische misser?

Minderjarigen opgepakt voor lope over politieauto's

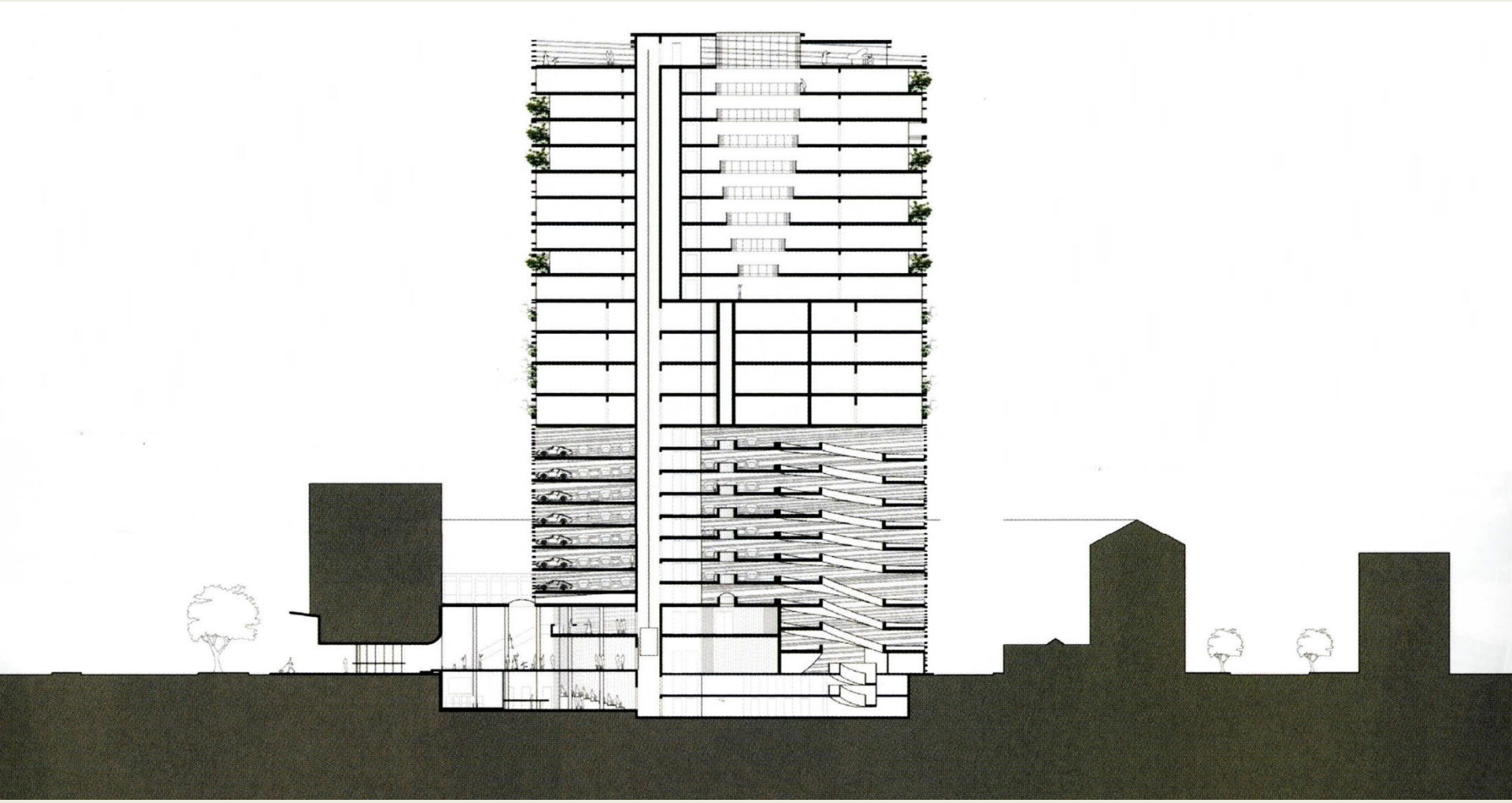

Minister: Vochtproblemen Slingefl door bouwtechnische gebreken

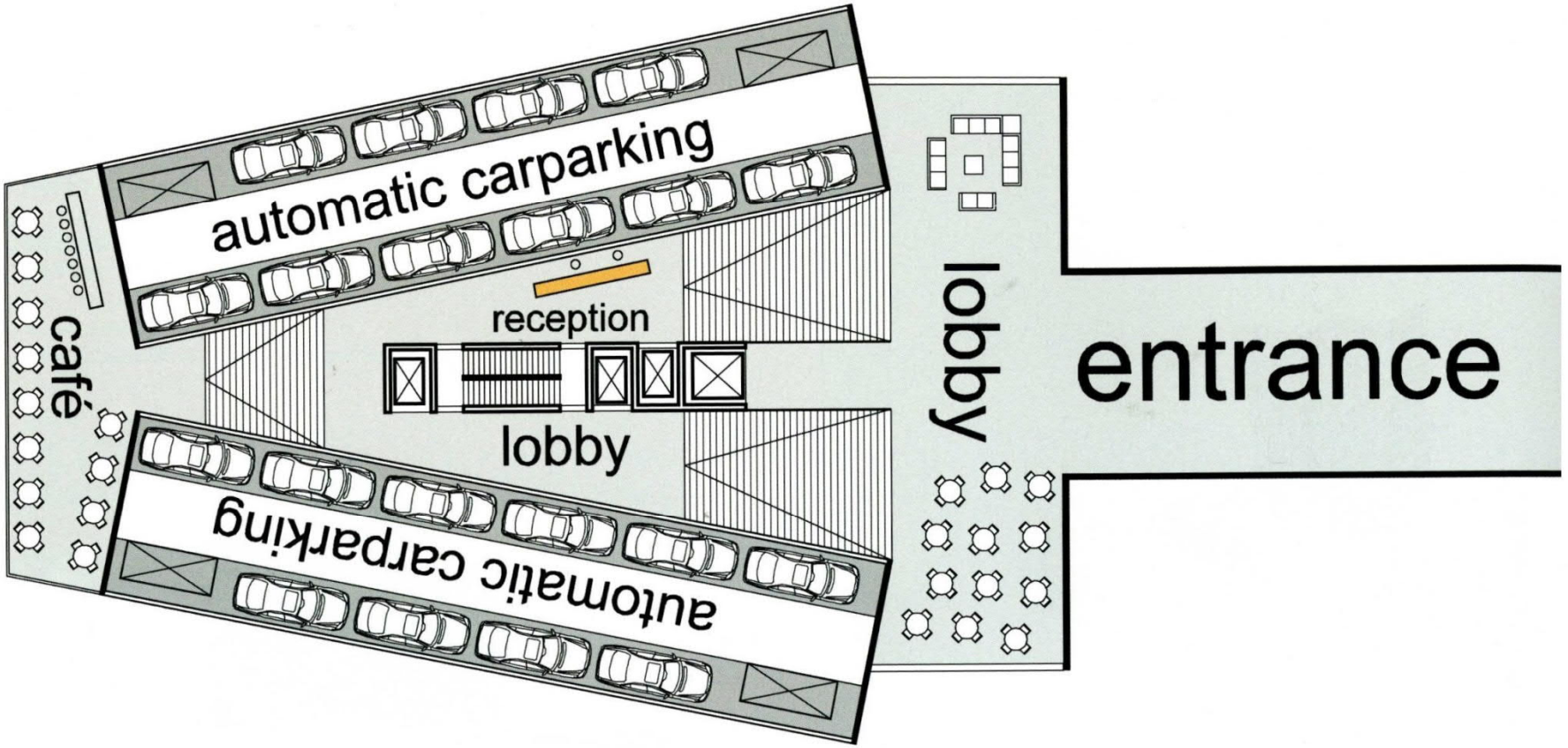
NIEUWS

'Tankwagen dodelijk ongeluk ram eerder vangrail op A16'

HBO

HDL

automatic carparking
reception
lobby
café
automatic carparking
lobby
entrance

groosman partners | architecten

CINERAMA
DIT IS CINERAMA